

**Decyzje podjęte na posiedzeniu Komisji Nadzoru Audytowego
w dniu 16 grudnia 2015 r.**

Porządek obrad obejmował m.in. następujące punkty:

Przyjęcie planu działania KNA na rok 2016 i harmonogramu posiedzeń KNA w 2016 r.

Komisja, po dyskusji, podjęła *uchwałę w sprawie przyjęcia Planu Działania Komisji Nadzoru Audytowego na rok 2016.*

Następnie Komisja zatwierdziła harmonogram posiedzeń KNA w 2016 r. oraz w styczniu 2017 r.

- 1) 13 stycznia 2016 r. (środa);
 - 2) 17 lutego 2016 r. (środa);
 - 3) 16 marca 2016 r. (środa);
 - 4) 6 kwietnia 2016 (środa);
 - 5) 27 kwietnia 2016 (środa);
 - 6) 18 maja 2016 r. (środa);
 - 7) 15 czerwca 2016 r. (środa);
 - 8) 13 lipca 2016 r. (środa);
 - 9) 10 sierpnia 2016 r. (środa);
 - 10) 7 września 2016 r. (środa);
 - 11) 5 października 2016 r. (środa);
 - 12) 26 października 2016 r. (środa);
 - 13) 23 listopada 2016 r. (środa);
 - 14) 14 grudnia 2016 r. (środa);
- oraz 11 stycznia 2017 r. (środa).

Rozpatrzenie aneksów do raportów z kontroli planowej przeprowadzonej w 2013 r. w podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych wykonujących czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego

Komisja, po dyskusji, podjęła dwie *uchwały w sprawie raportu z kontroli podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wykonującego czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego.*

Rozpatrzenie raportu z kontroli planowej przeprowadzonej w 2014 r. w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wykonującym czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego oraz pisma KNF dotyczącego wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec biegłych rewidentów badających sprawozdania finansowe banku spółdzielczego za lata 2013 i 2014.

Komisja, po dyskusji, podjęła następujące uchwały:

- 1) *uchwałę w sprawie raportu z kontroli podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wykonującego czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego,*
- 2) *uchwałę w sprawie przeprowadzenia kontroli pozaplanowej.*

Rozpatrzenie raportu z kontroli planowej przeprowadzonej w 2015 r. w podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wykonującym czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego (kontynuacja sprawy).

Komisja podjęła *uchwałę w sprawie raportu z kontroli podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wykonującego czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego*.

Rozpatrzenie wniosku KNF o dokonanie oceny badań wykonanych przez biegłych rewidentów, którzy przeprowadzili audyt zewnętrzny oraz badanie sprawozdania finansowego za 2012 r. i 2013 r. SKOK i ewentualne wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec ww. biegłych rewidentów (kontynuacja sprawy).

Komisja, po dyskusji, podjęła dwie *uchwały w sprawie wniosku Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącego dokonania oceny badań przeprowadzonych przez biegłych rewidentów*.

Dodatkowo Komisja ustaliła, że powróci do dyskusji po otrzymaniu informacji od KNF dotyczącej ważności zatwierdzenia sprawozdania finansowego SKOK.

Zatwierdzenie rocznego planu kontroli na 2016 r. w podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych wykonujących czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego oraz kontrolerów do kontroli planowych w 2016 r.

Komisja podjęła *uchwałę w sprawie zatwierdzenia rocznego planu kontroli w podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych wykonujących czynności rewizji finansowej w jednostkach zainteresowania publicznego*.

Rozpatrzenie uchwał KRBR uchwał z dnia 3 listopada 2015 r.:

- **nr 205/6/2015 uchylającej uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów;**
- **nr 206/6/2015 zmieniającej uchwałę w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów**

Członkowie Komisji w stosunku do uchwały nr 205 uznali, że brak jest podstaw do stwierdzenia, że narusza ona przepisy prawa, godzi w interes publiczny lub też ma znamiona pomyłki lub błędu, a zatem nie wystąpiły przesłanki dające podstawę do zaskarżenia do sądu administracyjnego na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 5 ustawy o biegłych rewidentach¹.

Następnie Komisja *podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia uchwały nr 206/6/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 3 listopada 2015 r. zmieniającej uchwałę w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz podjęła decyzję z dnia 16 grudnia 2015 r. zatwierdzającą uchwałę nr 206/6/2015 KRBR z dnia 3 listopada 2015 r. zmieniającą uchwałę w sprawie zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów*

Podjęcie przez KNA uchwał i decyzji w sprawach postępowań administracyjnych prowadzonych przez KNA.

Komisja, po dyskusji, podjęła następujące uchwały:

- 1) *uchwałę w sprawie rozpatrzenia odwołania od uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie nałożenia kary pieniężnej oraz podjęła decyzję z dnia 16 grudnia 2015 r. utrzymującą w mocy w całości uchwałę nr 3027/57/2015 KRBR z dnia 3 czerwca 2015 r., w sprawie nałożenia na podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych kary pieniężnej;*

¹ Ileokroć jest mowa o ustawie o biegłych rewidentach, to rozumie się przez to: *ustawę z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym* (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 1011, 1844).

- 2) *uchwałę w sprawie rozpatrzenia odwołania od uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie nałożenia kary pieniężnej oraz podjęła decyzję z dnia 16 grudnia 2015 r. utrzymującą w mocy w całości uchwałę nr 164/5/2015 KRBR z dnia 6 października 2015 r., w sprawie nałożenia na podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych kary pieniężnej;*
- 3) *uchwałę w sprawie rozpatrzenia odwołania od uchwały Krajowej Rady Biegłych Rewidentów w sprawie nałożenia kary pieniężnej oraz podjęła decyzję z dnia 16 grudnia 2015 r. utrzymującą zaskarżoną decyzję w mocy;*
- 4) *uchwałę w sprawie przedłużenia terminu załatwienia sprawy.*

Następnie Komisja rozpatrzyła sprawy ze skarg i wniosków.

Komisja ustaliła treść odpowiedzi w sprawie:

- 1) pisma osoby fizycznej z dnia 17 sierpnia 2015 r. – „zażalenie na zarządzenie Przewodniczącego KSD KIBR” z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie KSD – 434/2014 o odmowie przyjęcia zażalenia;
- 2) wniosku osób fizycznych z dnia 25 sierpnia 2015 r. o objęcie nadzorem postępowania dyscyplinarnego dotyczącego podejrzenia wystąpienia istotnych nieprawidłowości w ewidencji księgowej oraz sprawozdaniach finansowych spółdzielni mieszkaniowej oraz pominięcia tych zdarzeń w raporcie i opinii biegłego rewidenta; ponadto Komisja postanowiła przekazać KRD zażalenie z dnia 7 grudnia 2015 r. na postanowienie KRD;
- 3) skargi osoby fizycznej z dnia 1 grudnia 2015 r. na KRD w sprawie dotyczącej umorzenia przez KRD dochodzenia dyscyplinarnego KRD 479/2015 dotyczącego badania sprawozdania finansowego za 2012 r. spółdzielni mieszkaniowej wykonanego przez biegłego rewidenta; ponadto Komisja postanowiła przekazać do KRD wnioski o podjęcie na nowo postępowania w sprawie KRD 479/2015;
- 4) skargi osoby fizycznej dotyczącej nieprawidłowości w badaniu sprawozdania finansowego za 2013 r. spółdzielni mieszkaniowej wykonanego przez biegłego rewidenta działającego w imieniu podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych;
- 5) pisma osoby fizycznej w sprawie informacji na temat postępowania dyscyplinarnego wobec biegłego rewidenta badającego sprawozdanie finansowe spółdzielni mieszkaniowej.

Rozpatrzenie zasad obejmowania nadzorem badań sprawozdań finansowych wykonywanych przez firmy audytorskie zarejestrowane poza Polską mających znaczenie dla rynku polskiego

Komisja przyjęła podejście przedstawione przez Biuro KNA w materiale na posiedzenie, zgodnie z którym, zasady obejmowania nadzorem firm audytorskich z państw trzecich przeprowadzających badanie sprawozdań finansowych z państw trzecich notowanych na GPW będą określane przez KNA w zależności od stanu faktycznego i indywidualnej oceny w każdym odrębnym przypadku wynikającym z rejestracji takiej firmy przez KNA.

W odniesieniu do kwestii dotyczącej wykonywanych przez firmy audytorskie z państw UE badań sprawozdań finansowych spółek z państw UE notowanych na GPW oraz wykonywanych przez firmy audytorskie z państw UE lub państw trzecich badań sprawozdań finansowych spółek zagranicznych

nienotowanych na GPW, a mających znaczenie dla rynku polskiego, Komisja przyjęła podejście zgodnie z którym będzie podejmować działania w przypadku uzyskania informacji o nieprawidłowościach w zakresie wykonywanych przez firmy audytorskie z państw UE lub państw trzecich badań sprawozdań finansowych spółek zagranicznych, których to sprawozdania mają znaczenie dla polskiego rynku.

Ponadto ustalono, że na późniejszym etapie, tzn. po przejęciu przez organ nadzoru publicznego w Polsce zadań w zakresie bezpośredniego nadzoru nad krajowymi firmami audytorskimi badającymi sprawozdania finansowe jednostek zainteresowania publicznego i po opracowaniu wobec nich polityki nadzorczej opartej na analizie ryzyka, KNA rozważy dodatkowe opcje w zakresie działań związanych ze wskazanymi zagranicznymi firmami audytorskimi.

Omówienie realizacji w 2015 r. obowiązku informowania KNA o rozwiązaniu umów na usługi audytorskie.

Komisja przyjęła do wiadomości informację przedstawioną przez Biuro KNA w materiale na posiedzenie dotyczącą podsumowania realizacji w 2015 roku obowiązku informowania KNA o rozwiązaniu umów na usługi audytorskie.

Następnie Komisja postanowiła:

- aby w 2016 r. – do czasu zmiany przepisów w związku z unijną reformą audytu – sprawdzenie realizacji obowiązku przekazywania KNA informacji o rozwiązaniu umowy o badanie lub przegląd sprawozdania finansowego, dokonywane było przez Biuro KNA na dotychczasowych zasadach. Przy czym ustalono, iż Biuro KNA przedstawi na jedno z kolejnych posiedzeń propozycję dotyczącą przekazanych do Biura informacji, które będą przedstawiane KNA na bieżąco,
- w trakcie prac legislacyjnych, również na poziomie roboczym, zgłaszać potrzebę, aby realizacja obowiązku informowania o rozwiązywaniu umowy była uwzględniona w całościowym podejściu do obowiązków sprawozdawczych firm audytorskich, adekwatnie do potrzeb nadzoru. Należy tu uwzględnić potrzeby nieobciążania podmiotów i jednostek badanych nadmierną sprawozdawczością. Obowiązek powinien w szczególności dotyczyć badań ustawowych a do KNA powinny trafiać informacje: przy podejściu przedmiotowym do kontroli - jedynie w zakresie umowy dot. badań jednostek zainteresowania publicznego, następnie przy podejściu podmiotowym – jedynie w zakresie umów, których stroną jest firma audytorska badająca jednostki zainteresowania publicznego,
- uwzględnić zaobserwowane przyczyny rozwiązywania umów przy opracowywaniu metodyki kontroli KNA opartej o analizę ryzyka.

Sprawy różne

Komisja rozpatrzyła m.in. następujące sprawy:

- 1) Pismo osoby fizycznej z dnia 3 września 2015 r. w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa niegospodarności przez zarząd spółdzielni mieszkaniowej oraz nierzetelności badań sprawozdań finansowych za lata 2009-2014.

Komisja ustaliła treść odpowiedzi w sprawie.

- 2) E-mail z Komisji Europejskiej (KE) - dot. informacji uzyskanej przez KE od organów nadzoru publicznego z niektórych państw UE, że organ nadzoru publicznego z Japonii ma zamiar żądać przekazania informacji od firm audytorskich z danych państw UE.

Komisja zaakceptowała, iż w związku z faktem, że brak jest sygnałów, aby wskazany przez UE problem dotyczył polskich firm audytorskich, wystarczające jest, że już raz w przeszłości KNA przypominała firmom audytorskim o zasadzie przekazywania informacji za pośrednictwem KNA - poprzez umieszczenie na prośbę KNA przez KIBR w 2011 r. komunikatu na jej stronie internetowej. Ponadto, od 2011 r. informacja o tej zasadzie umieszczona jest stronie internetowej MF w zakładce dot. współpracy międzynarodowej KNA.

- 3) Pismo KKN z dnia 9 grudnia 2015 r. dotyczące wyrażenia zgody na przedłożenie zmienionych (zgodnie z zaleceniem KNA do 31 grudnia 2015 r.) procedur kontroli planowych w podmiotach, których system wewnętrznej kontroli jakości oparty jest na MSKJ 1 do Wspólnej Metodologii Kontroli Badania EAIG.

Komisja postanowiła poprosić o szczegółowy harmonogram planowanych działań podejmowanych w ramach współpracy z Bankiem Światowym.

Wykaz skrótów:

EAIG	- European Audit Inspection Group
EGAOB	- European Group of Auditors' Oversight Bodies
IFIAR	- International Forum of Independent Audit Regulators
KE	- Komisja Egzaminacyjna
KIBR	- Krajowa Izba Biegłych Rewidentów
KKN	- Krajowa Komisja Nadzoru (organ KIBR)
KKR	- Krajowa Komisja Rewizyjna
KNA, Komisja	- Komisja Nadzoru Audytowego
KNF	- Komisja Nadzoru Finansowego
KRBR	- Krajowa Rada Biegłych Rewidentów (organ KIBR)
KRD	- Krajowy Rzecznik Dyscyplinarny (organ KIBR)
KSD	- Krajowy Sąd Dyscyplinarny (organ KIBR)
MF	- Ministerstwo Finansów
NSA	- Naczelny Sąd Administracyjny
RPO	- Rzecznik Praw Obywatelskich
UE	- Unia Europejska
WSA	- Wojewódzki Sąd Administracyjny